

คำแนะนำการใช้เอกสารประกอบการสอน

เอกสารประกอบการสอนชุดนี้ ใช้ประกอบการเรียนการสอนในรายวิชา อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์และวงจร รหัสวิชา 2105-2005 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาอิเล็กทรอนิกส์ สาขางานอิเล็กทรอนิกส์ โดยแบ่งออกเป็น 11 หน่วยการเรียนรู้ แต่ละหน่วย กำหนดให้นักศึกษาปฏิบัติดังนี้

1. นักเรียนจะต้องศึกษาจุดประสงค์การเรียนรู้
2. นักเรียนต้องทำแบบทดสอบก่อนเรียน และตรวจคำตอบในแบบเฉลยด้วยความซื่อสัตย์
3. นักเรียนต้องศึกษาใบเนื้อหาให้ละเอียดเพื่อให้เกิดความเข้าใจ
4. นักเรียนต้องทำแบบฝึกหัดท้ายหน่วยเรียน และตรวจคำตอบการทำแบบฝึกหัดด้วยตนเองร่วมกับครูผู้สอน
5. นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนด้วยความซื่อสัตย์
6. นักเรียนเปรียบเทียบผลของคะแนนจากการทำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน เพื่อเปรียบเทียบพัฒนาการในการเรียนรู้
7. หากนักเรียนได้ผลคะแนนจากการทำแบบทดสอบหลังเรียนไม่ถึงร้อยละ 80 ให้นักเรียนกลับไปศึกษาเอกสารประกอบการสอนใหม่อีกครั้ง
8. นักเรียนทำการทดลองใบงาน บันทึกผลการทดลอง สรุปผลการทดลอง
9. หากนักเรียนมีปัญหาจากการศึกษาเอกสารประกอบการสอนสามารถปรึกษาครูได้ที่

แบบทดสอบก่อนเรียนหน่วยที่ 10 เรื่อง การต่อวงจรขยายแบบต่างๆ

วิชาอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์และวงจร

รหัสวิชา 2105 – 2005

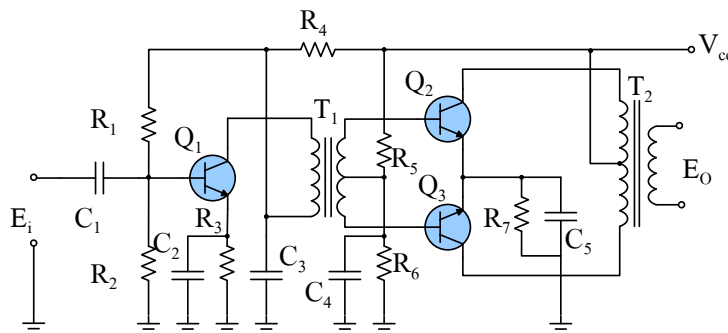
ข้อสอบจำนวน 12 ข้อ (12 คะแนน)

เวลา 10 นาที

คำสั่ง จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว โดยทำเครื่องหมายกากบาท (X) ลงในกระดาษคำตอบ

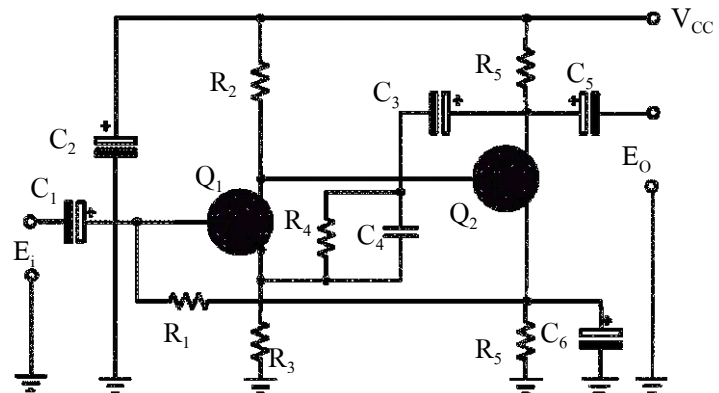
1. ลักษณะการเชื่อมต่อ (Coupling) โดยการนำสัญญาณเอาต์พุตจากวงจรขยายภาคที่ 1 จากขาคอลเล็กเตอร์ต่อไปยังขาเบสของวงจรขยายภาคที่ 2 เป็นการเชื่อมต่อแบบใด
 - ก. แบบ RC Coupling
 - ข. แบบ Transformer Coupling
 - ค. แบบ Impedance Coupling
 - ง. แบบ Direct Coupling
2. การเชื่อมต่อแบบ Transformer Coupling คือข้อใด
 - ก. ใช้ตัวต้านทานและตัวเก็บประจุในการเชื่อมต่อวงจร
 - ข. ใช้ขดลวดโซ่กในการเชื่อมต่อวงจร
 - ค. ใช้หม้อแปลงในการเชื่อมต่อวงจร
 - ง. ใช้ตัวต้านทาน ตัวเก็บประจุ และหม้อแปลงในการเชื่อมต่อวงจร
3. การเชื่อมต่อแบบ RC Coupling คือข้อใด
 - ก. ใช้ตัวต้านทานและตัวเก็บประจุในการเชื่อมต่อวงจร
 - ข. ใช้ขดลวดโซ่กในการเชื่อมต่อวงจร
 - ค. ใช้หม้อแปลงในการเชื่อมต่อวงจร
 - ง. ใช้หม้อแปลง และตัวเก็บประจุ ในการเชื่อมต่อวงจร
4. การเชื่อมต่อแบบ Impedance Coupling คือข้อใด
 - ก. ใช้ตัวต้านทานและตัวเก็บประจุในการเชื่อมต่อวงจร
 - ข. ใช้ขดลวดโซ่กในการเชื่อมต่อวงจร
 - ค. ใช้หม้อแปลงในการเชื่อมต่อวงจร
 - ง. ใช้หม้อแปลง ตัวต้านทาน และตัวเก็บประจุ ในการเชื่อมต่อวงจร
5. การนำเอาวงจรขยายมาต่อร่วมกันหลายภาคเพื่อให้มีอัตราขยายสูงขึ้นตามความต้องการ คือวงจรในข้อใด
 - ก. วงจรขยายแบบคาสโคด
 - ข. วงจรขยายแบบคาสเคด
 - ค. วงจรขยายแบบ-push-pull
 - ง. วงจรขยายคัปปลิ่ง

6. จากรูปคือวงจรอะไร

- ก. วงจรขยายแบบคาสเคดโดยเชื่อมต่อระหว่างภาคแบบ Transformer Coupling
- ข. วงจรขยายแบบคาสเคดโดยเชื่อมต่อระหว่างภาคแบบ R-C Coupling
- ค. วงจรขยายแบบคาสเคดโดยเชื่อมต่อระหว่างภาคแบบ Direct Coupling
- ง. วงจรขยายแบบคาสโคด

7. จากรูปคือวงจรอะไร

- ก. วงจรขยายแบบคาสเคดโดยเชื่อมต่อระหว่างภาคแบบ Transformer Coupling
- ข. วงจรขยายแบบคาสเคดโดยเชื่อมต่อระหว่างภาคแบบ R-C Coupling
- ค. วงจรขยายแบบคาสเคดโดยเชื่อมต่อระหว่างภาคแบบ Direct Coupling
- ง. วงจรขยายแบบคาสโคด

12. การต่อวงจรขยายภาคเอาต์พุตที่ใช้เฟดต่างชนิด 2 ตัว มีคุณสมบัติเหมือนกัน คือวงจรอะไร

ก. วงจรคอมพลิเมนต์ารี

ข. วงจรขยายแบบคาสเคด

ค. วงจรขยายแบบคาร์ลิงตัน

ง. วงจรขยายแบบคาสโคด

	เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน	หน่วยที่ 10
	วิชา อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์และวงจร รหัสวิชา 2105-2005	สอนครั้งที่ 17
	ชื่อหน่วย การต่อวงจรขยายแบบต่างๆ	
เรื่อง การต่อวงจรขยายแบบต่างๆ		เวลา 2 ชั่วโมง

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน			
ข้อที่	คำตอบ	ข้อที่	คำตอบ
1	ง	7	ค
2	ค	8	ง
3	ก	9	ง
4	ข	10	ค
5	ข	11	ง
6	ก	12	ก

	ใบความรู้ที่ 10	หน่วยที่ 10
	วิชา อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์และวงจร รหัสวิชา 2105-2005	สอนครั้งที่ 17
	ชื่อหน่วย การต่อวงจรขยายแบบผสม	
เรื่อง การต่อวงจรขยายแบบผสม		เวลา 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การต่อวงจรแบบผสมเป็นการนำเอาทรานซิสเตอร์และเฟดมามาต่อวงจรเข้าด้วยกันโดยมีจุดประสงค์เพื่อให้มีอัตราการขยายของกระแส อัตราการขยายของแรงดัน และอัตราขยายของกำลังสูงขึ้น ทั้งนี้เพื่อนำไปใช้ในงานขับลำโพง หรือใช้กับโหลดอื่นๆ ในที่นี้จะกล่าวถึง การเชื่อมต่อสัญญาณ การต่อวงจรแบบคาสเคด การต่อวงจรแบบคาสโคด และการต่อวงจรแบบคาร์ลิงตัน

สาระการเรียนรู้

10.1 การเชื่อมต่อสัญญาณ

10.1.1 การเชื่อมต่อโดยตรง (Direct Coupling)

10.1.2 การเชื่อมต่อด้วยตัวต้านทานและตัวเก็บประจุ(R-C Coupling)

10.1.3 การเชื่อมต่อด้วยอิมพีแดนซ์ (Impedance Coupling)

10.1.4 การเชื่อมต่อด้วยหม้อแปลง (Transformer Coupling)

10.2 การต่อวงจรแบบคาสเคด

10.2.1. วงจรขยายแบบคาสเคด โดยเชื่อมต่อระหว่างภาคแบบตัวต้านทานและตัวเก็บประจุ (Resistor and Capacitor Coupling)

10.2.2 วงจรขยายแบบคาสเคด โดยเชื่อมต่อระหว่างภาคแบบหม้อแปลง (Transformer Coupling)

10.2.3 วงจรขยายแบบคาสเคด โดยเชื่อมต่อระหว่างภาคแบบโดยตรง (Direct Coupling)

10.3 การต่อวงจรแบบคาสโคด

10.4 การต่อวงจรแบบคาร์ลิงตัน

10.5 การต่อวงจรแบบคอมพลิเมนต์ารี

10.5.1 ทรานซิสเตอร์คอมพลิเมนต์ารี

10.5.2 มอสเฟตคอมพลิเมนต์ารี

10.6 สรุป

	ใบความรู้ที่ 10	หน่วยที่ 10
	วิชา อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์และวงจร รหัสวิชา 2105-2005	สอนครั้งที่ 17
	ชื่อหน่วย การต่อวงจรขยายแบบผสม	
เรื่อง การต่อวงจรขยายแบบผสม		เวลา 2 ชั่วโมง

จุดประสงค์การเรียนรู้

จุดประสงค์ทั่วไป

1. เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจหลักการต่อวงจรขยายแบบผสม
2. เพื่อให้มีทัศนคติในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. บอกลักษณะการเชื่อมต่อโดยตรงได้
2. บอกลักษณะการเชื่อมต่อด้วยตัวต้านทานและตัวเก็บประจุได้
3. บอกลักษณะการเชื่อมต่อด้วยอิมพีแดนซ์ได้
4. บอกลักษณะการเชื่อมต่อด้วยหม้อแปลงได้
5. บอกลักษณะวงจรถ่ายแบบคาสเคด โดยเชื่อมต่อระหว่างภาคแบบตัวต้านทานและตัวเก็บประจุได้
6. บอกลักษณะวงจรถ่ายแบบคาสเคด โดยเชื่อมต่อระหว่างภาคแบบหม้อแปลงได้
7. บอกลักษณะวงจรถ่ายแบบคาสเคด โดยเชื่อมต่อระหว่างภาคแบบโดยตรงได้
8. อธิบายการต่อวงจรแบบคาสโคดได้
9. บอกลักษณะการต่อวงจรแบบคาร์ลิงตันได้
10. อธิบายการต่อวงจรทรานซิสเตอร์คอมพลีเมนต์ารีได้
11. อธิบายการต่อวงจรมอสเฟตคอมพลีเมนต์ารีได้
12. มีการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ที่ผู้สอนสามารถสังเกตเห็นได้ ในด้านมนุษยสัมพันธ์ มีวินัย ความรับผิดชอบ มีความซื่อสัตย์สุจริต ความเชื่อมั่นในตนเอง การประหยัด ความสนใจใฝ่รู้ ความรักสามัคคี ความกตัญญู และละเว้นสิ่งเสพติดการพนัน

	ใบความรู้ที่ 10	หน่วยที่ 10
	วิชา อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์และวงจร รหัสวิชา 2105-2005	สอนครั้งที่ 17
	ชื่อหน่วย การต่อวงจรขยายแบบผสม	
เรื่อง การต่อวงจรขยายแบบผสม		เวลา 2 ชั่วโมง

10.1 การเชื่อมต่อวงจร (Coupling)

หมายถึงการเชื่อมต่อสัญญาณจากวงจรหนึ่งไปสู่วงจรหนึ่งหรือออกจากทรานซิสเตอร์ตัวหนึ่งไปอีกตัวหนึ่ง ในการเชื่อมต่อวงจรต่าง ๆ เข้าด้วยกันมีจุดประสงค์ที่แตกต่างกัน เช่น เพิ่มคุณภาพ ช่วยในการควบคุม ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง เพิ่มอัตราการขยาย และการปรับอิมพีแดนซ์ เป็นต้น ในการเชื่อมต่อวงจร

(Coupling) แบ่งออกได้ 4 แบบ คือ

- 1.การเชื่อมต่อ โดยตรง (Direct Coupling)
- 2.การเชื่อมต่อด้วยตัวต้านทานและตัวเก็บประจุ (R-C Coupling)
- 3.การเชื่อมต่อด้วยอิมพีแดนซ์ (Impedance Coupling)
- 4.การเชื่อมต่อด้วยหม้อแปลง (Transformer Coupling)

10.1.1 การเชื่อมต่อโดยตรง (Direct Coupling)

การเชื่อมต่อโดยตรง เป็นการเชื่อมต่อส่งผ่านสัญญาณจากภาคหนึ่งไปยังอีกภาคหนึ่ง การเชื่อมต่อเป็นแบบโดยตรงโดยออกจากเอาต์พุตของภาคที่ 1 ไปยังอินพุตภาคที่ 2 ไม่มีอุปกรณ์ใด ๆ ต่อขวางทางเดินสัญญาณ

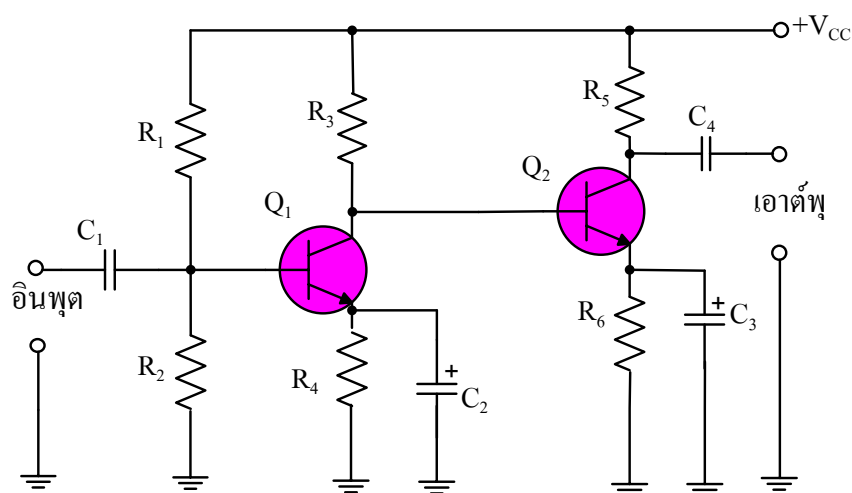
ข้อดี คือ ให้การตอบสนองความถี่ได้ดีทุกความถี่ การเชื่อมวงจรไม่ต้องต่ออุปกรณ์ใด ๆ เพิ่ม ประหยัด

ข้อเสีย คือ ส่วนที่เชื่อมต่อกันอาจไม่เข้ากันหรือไม่เหมาะสมกัน (Miss Match) การส่งผ่านสัญญาณจากภาคหนึ่งไปยังอีกภาคหนึ่ง วงจรจะไม่ค่อยเสถียรเนื่องจากอิมพีแดนซ์ที่เปลี่ยนแปลงตามอิมพีแดนซ์ของวงจรหนึ่งจะถูกขยายส่งต่อไปยังทุกวงจรที่ต่อร่วมกัน วงจรเชื่อมต่อกันแบบหนึ่ง แสดงดังรูปที่ 10.1

จากรูปที่ 10.1 แสดงวงจรเชื่อมต่อแบบหนึ่งโดยมีจุดเชื่อมต่อตรงจากขาคอลเล็กเตอร์ของทรานซิสเตอร์ Q_1 ไปที่ขาเบสของทรานซิสเตอร์ Q_2 มีตัวต้านทาน R_1 และ R_2 เป็นวงจรแบ่งแรงดันกำหนดแรงดันไบแอสให้ขาเบสของทรานซิสเตอร์ Q_1 มีตัวต้านทาน R_3 เป็นภาระของทรานซิสเตอร์ Q_1 และตัวต้านทาน R_4 เป็นตัวต้านทานภาระของทรานซิสเตอร์ Q_2 มีตัวต้านทาน R_4

	ใบความรู้ที่ 10	หน่วยที่ 10
	วิชา อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์และวงจร รหัสวิชา 2105-2005	สอนครั้งที่ 17
	ชื่อหน่วย การต่อวงจรขยายแบบผสม	
เรื่อง การต่อวงจรขยายแบบผสม		เวลา 2 ชั่วโมง

และ R_6 เป็นตัวต้านทานสร้างเสถียรภาพให้วงจขยาย ทรานซิสเตอร์ Q_1 และ Q_2 ทำงานเสถียรมากยิ่งขึ้น มีตัวเก็บประจุ C_2 และ C_4

รูปที่ 10.1 วงจรเชื่อมต่อโดยตรงแบบหนึ่ง

ที่มา(พันธ์ศักดิ์ พุฒิมานิตพงศ์,2553,หน้า82)

ทำหน้าที่กำหนดสัญญาณไฟกระแสสลับ ที่จ่ายออกมาจากขาอิมิตเตอร์ของทรานซิสเตอร์ ทั้งลงกราวด์ ทำให้แรงดัน V_E ที่ขาอิมิตเตอร์ของทรานซิสเตอร์มีเฉพาะแรงดันไฟกระแสตรงจ่ายควบคุมวงจร

วงจขยายแบบเชื่อมต่อโดยตรง มีแนวโน้มทางด้านเสถียรภาพการขยายลดลง เพราะการเปลี่ยนแปลงของทรานซิสเตอร์ Q_1 จากแหล่งจ่ายแรงดันไฟกระแสตรงเปลี่ยนแปลง หรืออุณหภูมิเปลี่ยนแปลงก็ตาม ทำให้กระแสคอลเลกเตอร์ I_{C1} ไหลเปลี่ยนแปลงส่งผ่านเข้าไป วงจขยายทรานซิสเตอร์ Q_2 ขยายสัญญาณที่เกิดการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น ทำให้กระแสคอลเลกเตอร์ I_{C1} ไหลเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น ดังนั้นจึงไม่ควรจัดวงจขยายโดยตรงมากกว่า 2 ภาค

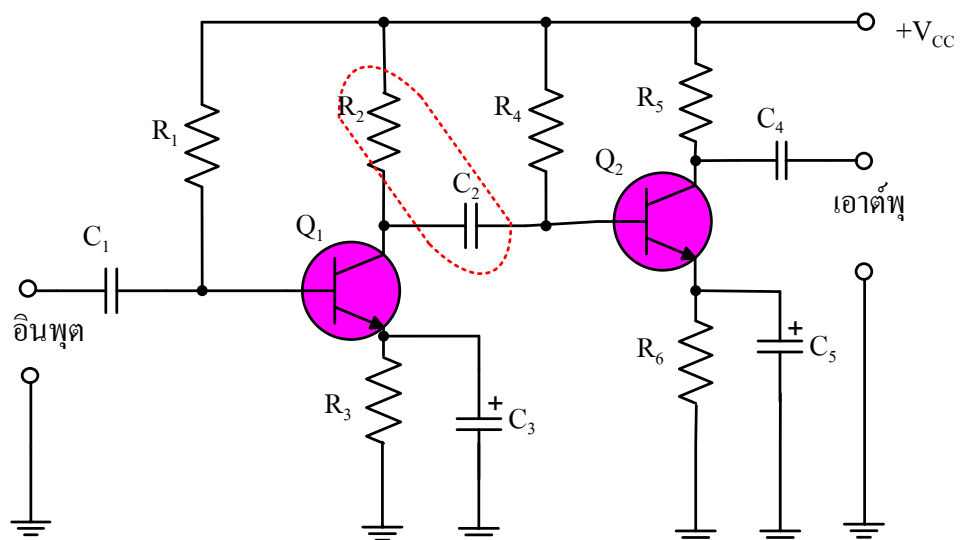
10.1.2 การเชื่อมต่อด้วยตัวต้านทานและตัวเก็บประจุ (Resistor and Capacitor Coupling)

	ใบความรู้ที่ 10	หน่วยที่ 10
	วิชา อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์และวงจร รหัสวิชา 2105-2005	สอนครั้งที่ 17
	ชื่อหน่วย การต่อวงจรขยายแบบผสม	
เรื่อง การต่อวงจรขยายแบบผสม		เวลา 2 ชั่วโมง

การเชื่อมต่อด้วยตัวต้านทานและตัวเก็บประจุเป็นการเชื่อมต่อที่นิยมใช้มากแบบหนึ่ง โดยใช้ตัวต้านทานและตัวเก็บประจุต่อร่วมกัน ใช้ส่งผ่านสัญญาณการทำงานจากภาคที่ 1 ไปยัง ภาคที่ 2

ข้อดี คือ การต่อวงจรไม่ยุ่งยาก ใช้พื้นที่น้อย ไม่มีปัญหาเรื่องการรบกวนจากสนามแม่เหล็ก

ข้อเสีย คือ ต้องใช้ตัวเก็บประจุที่มีค่าสูงมากพอเพื่อที่จะทำให้ความถี่ต่ำผ่านได้ มีผลต่อการตอบสนองต่อความถี่ต่ำได้ไม่ค่อยดี ขนาดของแรงดันที่ส่งมามีผลต่อประสิทธิภาพของการเชื่อมต่อ ขนาดของแรงดันลดลง ประสิทธิภาพการเชื่อมต่อก็ลดลงด้วย แสดงดังรูปที่ 10.2

รูปที่ 10.2 วงจรเชื่อมต่อแบบตัวต้านทานและตัวเก็บประจุ (Resistor and Capacitor Coupling)
ที่มา(พันธุศักดิ์ พุฒิमानิตพงษ์, 2553, หน้า83)

จากรูปที่ 10.2 แสดงวงจรเชื่อมต่อแบบตัวต้านทานและตัวเก็บประจุ มีตัวต้านทาน R_2 และตัวเก็บประจุ C_2 เป็นการเชื่อมต่อจากขาคอลเลกเตอร์ (ขา C) ของทรานซิสเตอร์ Q_1 ไปที่ขาเบส (ขา B) ของทรานซิสเตอร์ Q_2 และตัวต้านทาน R_2 ยังทำหน้าที่เป็นภาระของวงจรขยายสัญญาณของ

	ใบความรู้ที่ 10	หน่วยที่ 10
	วิชา อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์และวงจร รหัสวิชา 2105-2005	สอนครั้งที่ 17
	ชื่อหน่วย การต่อวงจรขยายแบบผสม	
เรื่อง การต่อวงจรขยายแบบผสม		เวลา 2 ชั่วโมง

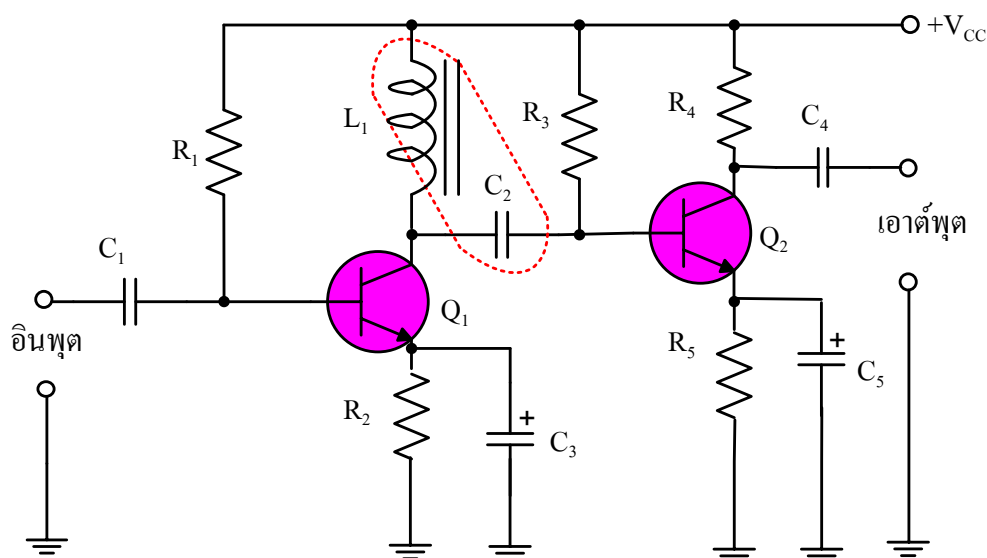
ทรานซิสเตอร์ Q_1 รับสัญญาณตกรวมและส่งผ่านออกเอาต์พุตไปภาคต่อไปด้วยตัวเก็บประจุ C_2 มีตัวต้านทาน R_1 และ R_4 เป็นตัวกำหนดไบแอสให้ขาเบส (ขาB) ของทรานซิสเตอร์ Q_1 และ Q_2 มีตัวต้านทาน R_5 และตัวเก็บประจุ C_4 เป็นวงจรเชื่อมต่อแบบตัวต้านทานและตัวเก็บประจุกึ่งวงจรหนึ่ง

10.1.3 การเชื่อมต่อด้วยอิมพีแดนซ์ (Impedance Coupling)

การเชื่อมต่อด้วยอิมพีแดนซ์ เป็นการใช้ต่อเหนี่ยวนำและตัวเก็บประจูดังกล่าวข้างต้นใช้เป็นวงจรเชื่อม ส่งผ่านสัญญาณจากการทำงานของภาคที่ 1 ไปยังภาคที่ 2 โดยตัวเหนี่ยวนำยังทำหน้าที่เป็นภาระของวงจรทำงานภาคที่ 1

ข้อดี คือ ค่าความต้านทานในตัวเหนี่ยวนำต่ำ ทำให้แรงดันตกรวมขาคอลเล็กเตอร์ของทรานซิสเตอร์ภาคแรกเทียบกับกราวด์มีค่าสูงขึ้น มีสัญญาณส่งผ่านไปให้ภาคที่ 2 มากขึ้น

ข้อเสีย คือ เกิดสัญญาณรบกวนจากสนามแม่เหล็กของเหนี่ยวนำที่ใช้งานในวงจร และต้องนำความถี่มาใช้งานให้เหมาะสม ไม่เช่นนั้นอาจทำให้อัตราขยายของวงจรลดลง ลักษณะการจัดวงจรแสดงดังรูปที่ 10.3

รูปที่ 10.3 วงจรเชื่อมต่อแบบอิมพีแดนซ์

ทีมา(พันธ์ศักดิ์ พุฒิมานิตพงษ์, 2553,หน้า84)

	ใบความรู้ที่ 10	หน่วยที่ 10
	วิชา อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์และวงจร รหัสวิชา 2105-2005	สอนครั้งที่ 17
	ชื่อหน่วย การต่อวงจรขยายแบบผสม	
เรื่อง การต่อวงจรขยายแบบผสม		เวลา 2 ชั่วโมง

จากรูปที่ 10.3 แสดงวงจรเชื่อมต่อดังกล่าวโดยใช้ขดลวดโซ่ (Choke Coil ; L_1) เข้ามาต่อร่วมกับตัวเก็บประจุ C_2 เป็นวงจรเชื่อมต่อส่งผ่านสัญญาณจากขาคอลเลกเตอร์ Q_1 ไปขาเบสของทรานซิสเตอร์ Q_2 ขดลวดโซ่ L_1 ยังทำหน้าที่เป็นภาระของวงจรขยายทรานซิสเตอร์ Q_1 มีตัวต้านทาน R_1 และ R_3 เป็นตัวกำหนดไบแอสให้ขาเบสของทรานซิสเตอร์ Q_1 และมีตัวต้านทาน R_4 และตัวเก็บประจุ C_4 เป็นวงจรเชื่อมต่อแบบตัวต้านทานและตัวเก็บประจุ ส่งสัญญาณออกเอาต์พุต

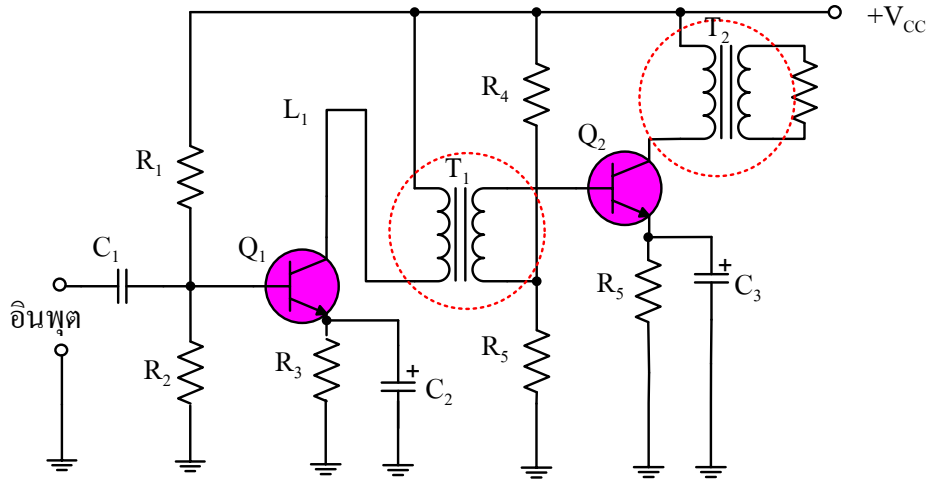
10.1.4 การเชื่อมต่อด้วยหม้อแปลง (Transformer Coupling)

การเชื่อมต่อด้วยหม้อแปลง เป็นการใช้หม้อแปลงในการเชื่อมต่อกันระหว่าง 2 ภาควงจร เหมาะสำหรับการเชื่อมต่อที่ต้องการปรับสมดุลของอิมพีแดนซ์ที่จะส่งผ่านถึงกัน โดยจัดให้หม้อแปลงมีอิมพีแดนซ์ทางขดทุติยภูมิเหมาะสมกับอิมพีแดนซ์ของวงจรภาคที่สองทำให้สัญญาณสามารถส่งผ่านได้สูงสุด

ข้อดีของวงจร คือ สามารถปรับอิมพีแดนซ์ให้มีความเหมาะสมกันระหว่างวงจรถ่างกันแต่ละวงจร เกิดการส่งผ่านสัญญาณได้สูงสุด มีการสูญเสียจากการส่งผ่านน้อยและมีอัตราขยายสัญญาณสูง

ข้อเสียของวงจร คือ เกิดสัญญาณรบกวนจากสนามแม่เหล็กของตัวหม้อแปลง ทำให้การตอบสนองความถี่ของวงจรไม่ดีเท่ากับการเชื่อมต่อด้วยตัวต้านทานและตัวเก็บประจุ วงจรมีน้ำหนักมากหม้อแปลงมีขนาดใหญ่ มีราคาแพง ลักษณะของวงจรเชื่อมต่อด้วยหม้อแปลงแสดงดังรูปที่ 10.4

	ใบความรู้ที่ 10	หน่วยที่ 10
	วิชา อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์และวงจร รหัสวิชา 2105-2005	สอนครั้งที่ 17
	ชื่อหน่วย การต่อวงจรขยายแบบผสม	
เรื่อง การต่อวงจรขยายแบบผสม		เวลา 2 ชั่วโมง

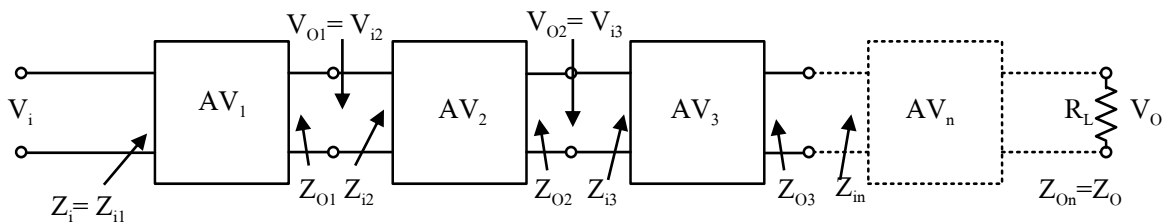

รูปที่ 10.4 การเชื่อมต่อด้วยหม้อแปลง
 ที่มา(พันซ์ศักดิ์ พุฒิमानิตพงษ์, 2553, หน้า85)

จากรูปที่ 10.4 แสดงวงจรเชื่อมด้วยหม้อแปลง มีหม้อแปลง T_1 เป็นตัวเชื่อมวงจรส่งผ่านสัญญาณจากขาคอลเล็กเตอร์ของทรานซิสเตอร์ Q_1 ไปยังขาเบสของทรานซิสเตอร์ Q_2 และยังทำหน้าที่ปรับอิมพีแดนซ์ระหว่างขาคอลเล็กเตอร์ของ Q_1 กับขาเบสของทรานซิสเตอร์ Q_2 ให้เกิดความเหมาะสมกัน ทำให้สัญญาณส่งผ่านได้สูงสุด เกิดการสูญเสียต่ำสุด

10.2 วงจรขยายคาสเคด (Case Cade Amplifier)

วงจรขยายคาสเคด (Case Cade Amplifier) คือการนำเอาวงจรขยายหลายๆวงจรมาเชื่อมต่อกันเพื่อให้อัตราขยายสูงขึ้นตามความต้องการ ลักษณะการจัดวงจรแสดงดังรูปที่10.5

รูปที่ 10.5 ไคอะแกรมของการต่อวงจรแบบคาสเคด
 ที่มา(วีระศักดิ์ สุวรรณเพชร, 2557, หน้า 293)

	ใบความรู้ที่ 10	หน่วยที่ 10
	วิชา อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์และวงจร รหัสวิชา 2105-2005	สอนครั้งที่ 17
	ชื่อหน่วย การต่อวงจรขยายแบบผสม	
เรื่อง การต่อวงจรขยายแบบผสม		เวลา 2 ชั่วโมง

จากรูปที่ 10.5 สามารถหาค่าต่างๆ ได้ดังนี้

อัตราขยายแรงดัน (Voltage Gain: A_V)

$$A_V = A_{V1}A_{V2}A_{V3}\dots\dots A_{Vn}$$

อัตราขยายกระแส (Current Gain: A_i)

$$A_i = \frac{I_O}{I_i} = \frac{-V_O/R_L}{V_i/Z_i}$$

$$A_i = -A_{VT} \times \frac{Z_i}{R_L}$$

โดยที่ A_V = อัตราขยายแรงดัน

A_{VT} = อัตราขยายแรงดันรวมทั้งหมด

A_i = อัตราขยายกระแส

I_i = กระแสทางด้านอินพุต

I_O = กระแสทางด้านเอาต์พุต

Z_i = อินพุตอิมพีแดนซ์

R_L = ภาระของวงจร (Load)

การต่อวงจรแบบแคสเคดสามารถทำได้ 3 แบบ คือ

10.2.1. วงจรขยายแบบแคสเคด โดยเชื่อมต่อระหว่างภาคแบบตัวต้านทานและตัวเก็บประจุ (Resistor and Capacitor Coupling)

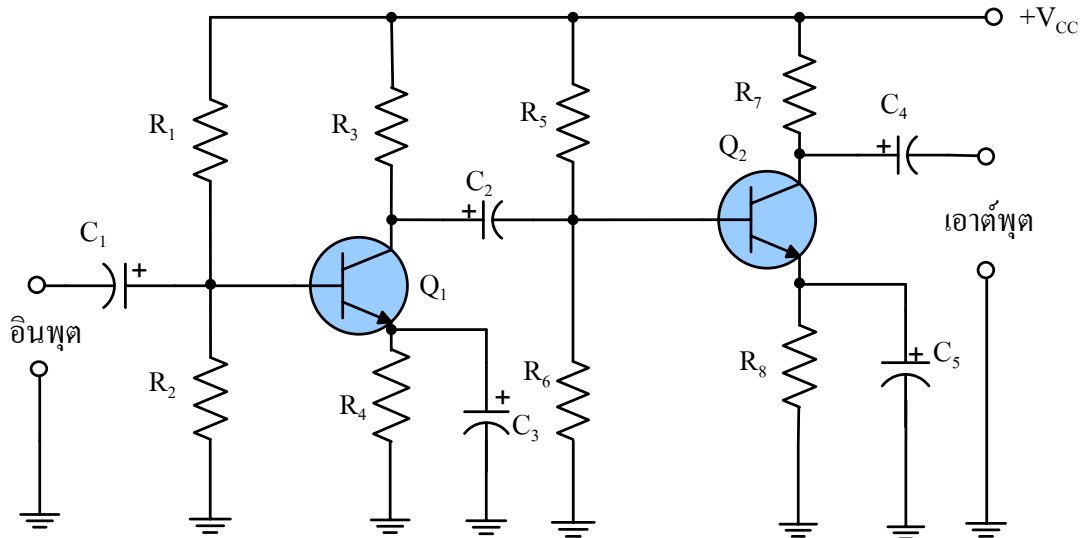
10.2.2 วงจรขยายแบบแคสเคด โดยเชื่อมต่อระหว่างภาคแบบหม้อแปลง (Transformer Coupling)

10.2.3 วงจรขยายแบบแคสเคด โดยเชื่อมต่อระหว่างภาคแบบโดยตรง (Direct Coupling)

10.2.1 วงจรขยายแบบแคสเคด โดยเชื่อมต่อระหว่างภาคแบบตัวต้านทานและตัวเก็บประจุ (Resistor and Capacitor Coupling)

วงจรขยายแบบแคสเคด โดยเชื่อมต่อระหว่างภาคแบบตัวต้านทานและตัวเก็บประจุเป็นวงจรเชื่อมต่อระหว่างภาคหนึ่งไปอีกภาคหนึ่งโดยใช้ตัวต้านทานและตัวเก็บประจุ แสดงดังรูปที่

	ใบความรู้ที่ 10	หน่วยที่ 10
	วิชา อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์และวงจร รหัสวิชา 2105-2005	สอนครั้งที่ 17
	ชื่อหน่วย การต่อวงจรขยายแบบผสม	
เรื่อง การต่อวงจรขยายแบบผสม		เวลา 2 ชั่วโมง

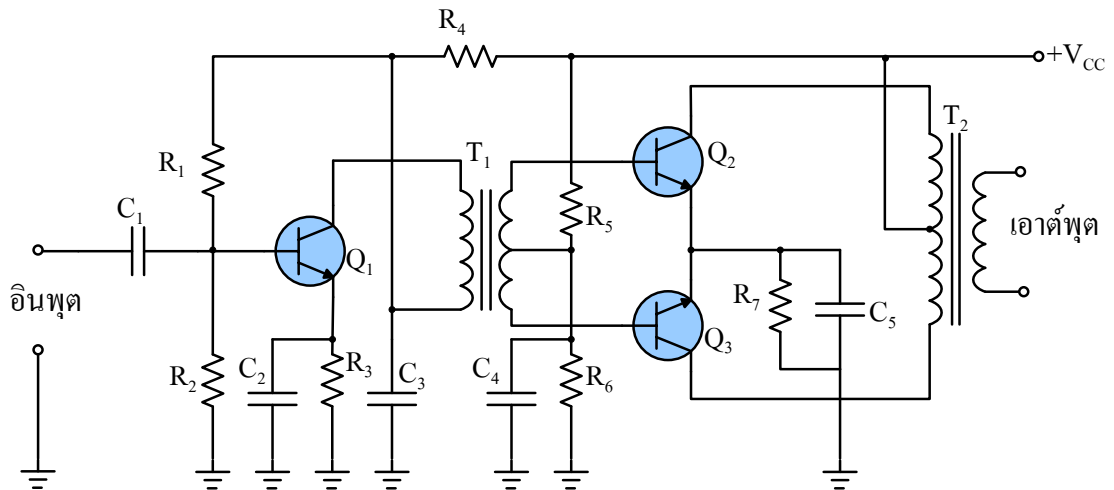
รูปที่ 10.6 วงจรขยายแบบคาสเคด โดยเชื่อมต่อระหว่างภาคแบบตัวต้านทานและตัวเก็บประจุ
ที่มา (พุทธรักษ์ แสงกิ่ง, 2558, หน้า 248)

จากรูปที่ 10.6 เป็นวงจรคอมมอนอิมิตเตอร์ที่เชื่อมต่อกัน 2 ภาค (Stage) วงจรขยายภาคแรกถูกขยายสัญญาณด้วยทรานซิสเตอร์ Q_1 และเชื่อมต่อวงจรภาคที่ 1 จาก ทรานซิสเตอร์ Q_1 ผ่านทางตัวเก็บประจุ C_3 เพื่อส่งสัญญาณไปยังภาคที่ 2 ไปสู่ทรานซิสเตอร์ Q_2 โดยที่ทรานซิสเตอร์ Q_2 จะทำการขยายสัญญาณผ่านทางตัวเก็บประจุ C_4 เป็นสัญญาณทางเอาต์พุต

10.2.2 วงจรขยายแบบคาสเคด เชื่อมต่อระหว่างภาคแบบหม้อแปลง (Transformer Coupling)

วงจรขยายแบบคาสเคด เชื่อมต่อระหว่างภาคแบบหม้อแปลง เป็นวงจรเชื่อมต่อระหว่างภาคหนึ่งไปอีกภาคหนึ่งโดยใช้หม้อแปลง (Transformer) แสดงดังรูปที่ 10.7

	ใบความรู้ที่ 10	หน่วยที่ 10
	วิชา อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์และวงจร รหัสวิชา 2105-2005	สอนครั้งที่ 17
	ชื่อหน่วย การต่อวงจรขยายแบบผสม	
เรื่อง การต่อวงจรขยายแบบผสม		เวลา 2 ชั่วโมง

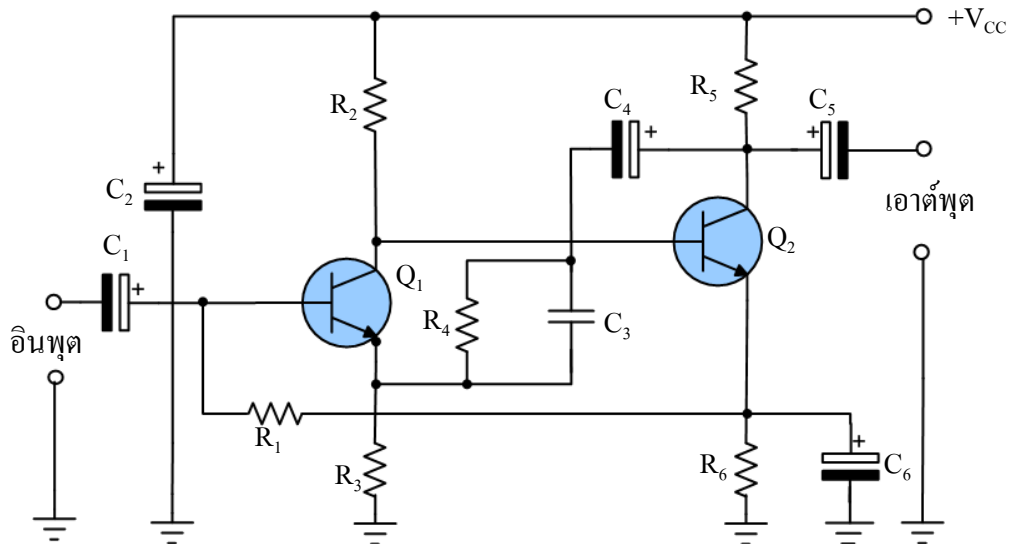
รูปที่ 10.7 วงจรขยายแบบคาสเคด เชื่อมต่อระหว่างภาคแบบหม้อแปลง
ที่มา(พุทธรัศมี แสงกิจ,2558,หน้า 248)

จากรูปที่ 10.7 เป็นวงจรคอมมอนอิมิตเตอร์ที่เชื่อมต่อกัน 2 ภาค (Stage) วงจรขยายภาคแรกถูกขยายสัญญาณด้วยทรานซิสเตอร์ Q_1 และเชื่อมต่อวงจรภาคที่ 1 จากทรานซิสเตอร์ Q_1 ผ่านทาง หม้อแปลง T_1 จากขดลวดทางเข้าแล้วเกิดการเหนี่ยวนำข้ามไปยังขดลวดตรงข้าม เพื่อส่งสัญญาณไปยังภาคที่ 2 ไปสู่ทรานซิสเตอร์ Q_2 โดยที่ทรานซิสเตอร์ Q_2 จะทำการขยายสัญญาณผ่านทางหม้อแปลง T_2 เป็นสัญญาณทางเอาต์พุต

10.2.3 วงจรขยายแบบคาสเคด เชื่อมต่อระหว่างภาคแบบโดยตรง (Direc Copling)

วงจรขยายแบบคาสเคดเชื่อมต่อระหว่างภาคแบบโดยตรง เป็นวงจรเชื่อมต่อระหว่างภาคหนึ่งไปอีกภาคหนึ่ง โดยตรง

	ใบความรู้ที่ 10	หน่วยที่ 10
	วิชา อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์และวงจร รหัสวิชา 2105-2005	สอนครั้งที่ 17
	ชื่อหน่วย การต่อวงจรขยายแบบผสม	
เรื่อง การต่อวงจรขยายแบบผสม		เวลา 2 ชั่วโมง

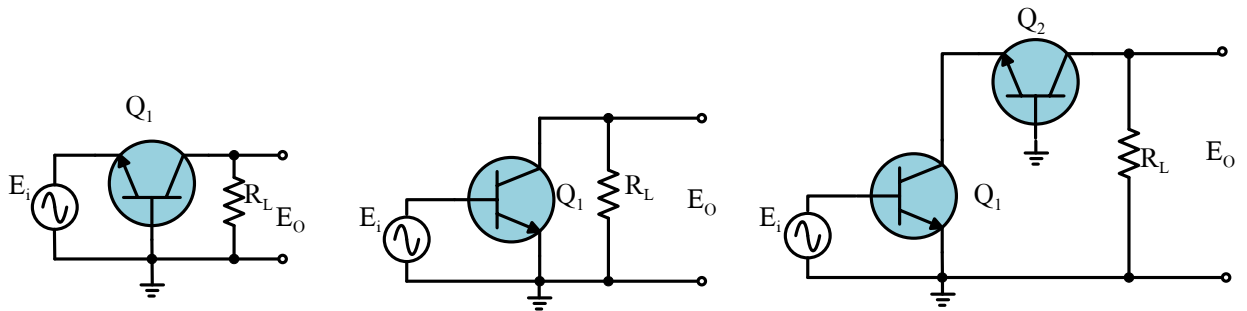
รูปที่ 10.8 วงจรขยายแบบคาสเคด เชื่อมต่อระหว่างภาคแบบโดยตรง
ที่มา(พุทธรักษ์ แสงกิ่ง,2558,หน้า 249)

จากรูปที่ 10.8 เป็นวงจรคอมมอนอิมิตเตอร์ที่เชื่อมต่อกัน 2 ภาค (Stage) วงจรขยายภาคแรกถูกขยายสัญญาณด้วยทรานซิสเตอร์ Q_1 และเชื่อมต่อวงจรภาคที่ 1 จากทรานซิสเตอร์ Q_1 ผ่านทางขาคอลเล็กเตอร์เข้าขาเบสของทรานซิสเตอร์ Q_2 โดยตรง โดยที่ทรานซิสเตอร์ Q_2 ทำหน้าที่เป็นวงจรขยายภาคที่ 2 และจะทำการขยายสัญญาณแล้วส่งออกผ่านทางตัวเก็บประจุ C_6 เป็นสัญญาณออกทางเอาต์พุต

10.3 การต่อวงจรแบบคาสโคด (Cascode Connection)

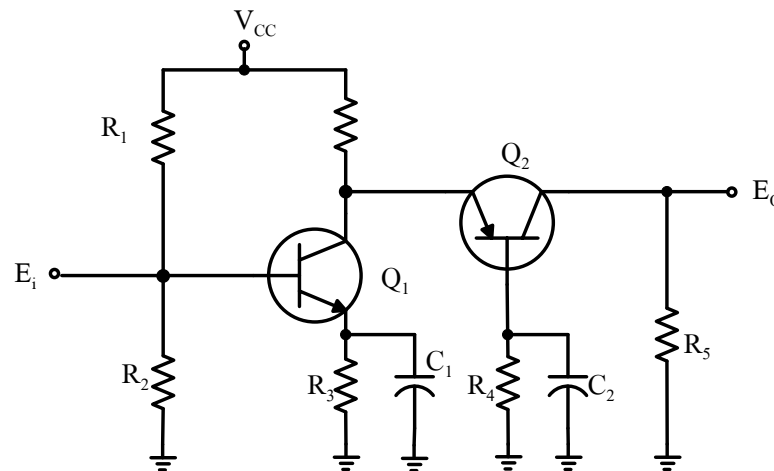
การต่อวงจรแบบคาสโคด (Cascode Connection) คือ การนำวงจรขยายแบบคอมมอนอิมิตเตอร์ซึ่งขาคอลเล็กเตอร์เป็นขาเอาต์พุตของวงจรขยายภาคที่ 1 จะเชื่อมต่อกับขาอิมิตเตอร์ของวงจรขยายภาคที่ 2 ซึ่งจัดวงจรเป็นแบบคอมมอนเบส หลักการของการต่อวงจรแบบคาสโคด แสดงดังรูปที่ 10.9

	ใบความรู้ที่ 10	หน่วยที่ 10
	วิชา อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์และวงจร รหัสวิชา 2105-2005	สอนครั้งที่ 17
	ชื่อหน่วย การต่อวงจรขยายแบบผสม	
เรื่อง การต่อวงจรขยายแบบผสม		เวลา 2 ชั่วโมง

รูปที่ 10.9 การต่อวงจรแบบคาสโคด

ที่มา (วีระศักดิ์ สุวรรณเพชร, 2557, หน้า 298)

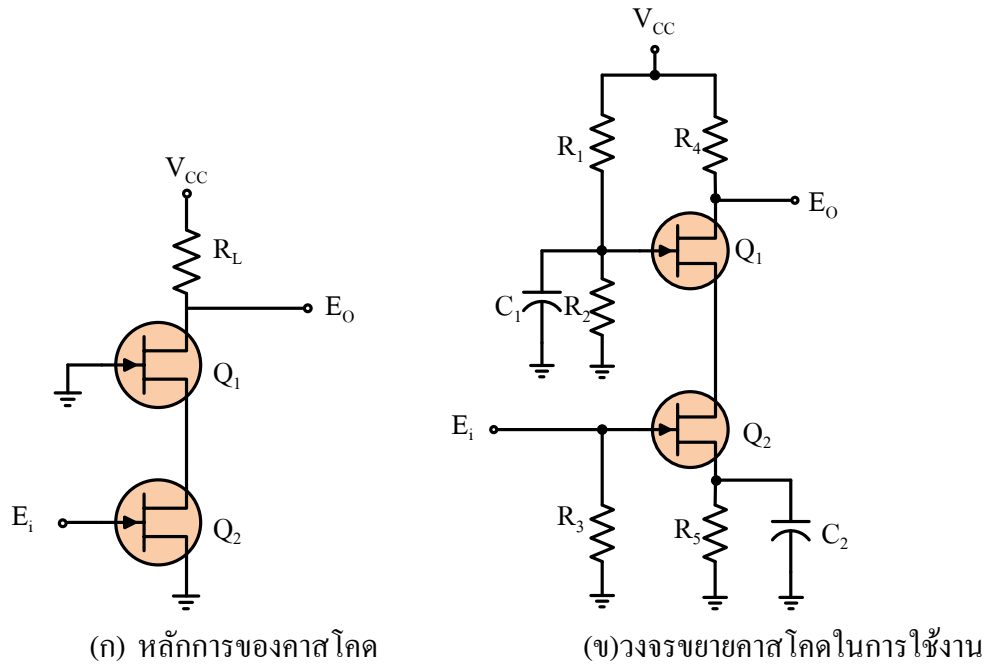

รูปที่ 10.10 การต่อวงจรทรานซิสเตอร์แบบคาสโคด

ที่มา (วีระศักดิ์ สุวรรณเพชร, 2557, หน้า 298)

จากรูปที่ 10.10 การต่อวงจรตามนี้จะให้ค่าอินพุตอิมพีแดนซ์สูง แต่ให้อัตราขยายแรงดันต่ำกว่าแบบคาสโคด เหมาะสำหรับการนำไปใช้งานในย่านความถี่สูง เนื่องจากจะลดผลของตัวเก็บประจุเสมือนที่อยู่ภายในทรานซิสเตอร์ Q_2

	ใบความรู้ที่ 10	หน่วยที่ 10
	วิชา อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์และวงจร รหัสวิชา 2105-2005	สอนครั้งที่ 17
	ชื่อหน่วย การต่อวงจรขยายแบบผสม	
เรื่อง การต่อวงจรขยายแบบผสม		เวลา 2 ชั่วโมง

รูปที่ 10.11 การต่อวงจรเฟดแบบคาสโคด
 ที่มา (วีระศักดิ์ สุวรรณเพชร, 2557, หน้า 299)

10.4 วงจรขยายแบบดาร์ลิงตัน (Darlington Amplifier)

วงจรขยายแบบดาร์ลิงตันเป็นการนำเอาทรานซิสเตอร์มาต่ออนุกรมกันขยายสัญญาณแบบอิมิตเตอร์ตาม (Emitter Follower) เพื่อให้ขยายกระแสได้มากขึ้น ทรานซิสเตอร์ตัวแรกจะเป็น ขั้วกระแสเข้าขาเบสของทรานซิสเตอร์ตัวที่สอง ซึ่งเป็นทรานซิสเตอร์กำลังทำให้อัตราขยายสูง หรือเท่ากับอัตราการขยายกระแสของทรานซิสเตอร์ตัวแรกกับอัตราขยายของกระแสของ ทรานซิสเตอร์ตัวที่สอง เข้าด้วยกันจึงทำให้มีอัตราการขยายของกระแสสูงมากส่วนด้านอินพุต อิมพีแดนซ์จะมีค่าสูงและค่าเอาต์พุตอิมพีแดนซ์จะมีค่าต่ำ นิยมใช้ในการวงจรรักษาขยายเสียง ต่อจาก ภาควัดกำลัง (Driver) ไปยังภาควัดขยายเสียงกำลัง (Power Amplifier) วงจรดาร์ลิงตันจัดวงจรได้ 3 แบบด้วย คือ NPN – NPN ดาร์ลิงตัน PNP – PNP ดาร์ลิงตัน และ PNP – NPN ดาร์ลิงตัน ลักษณะ การต่อวงจรดาร์ลิงตันแสดงดังรูปที่ 1.1 และอัตราขยายของวงจรสามารถหาได้จากสมการนี้

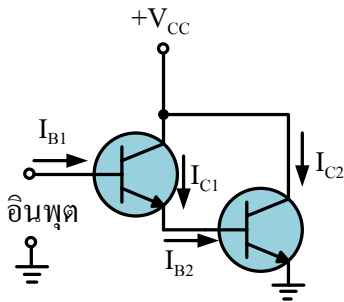
$$\beta_D = \beta_1 \times \beta_2$$

	ใบความรู้ที่ 10	หน่วยที่ 10
	วิชา อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์และวงจร รหัสวิชา 2105-2005	สอนครั้งที่ 17
	ชื่อหน่วย การต่อวงจรขยายแบบผสม	
เรื่อง การต่อวงจรขยายแบบผสม		เวลา 2 ชั่วโมง

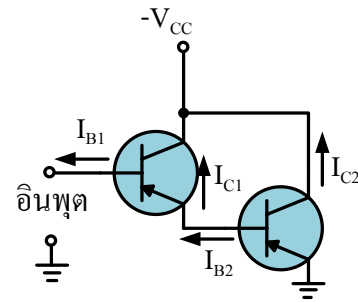
โดย β_D = อัตราขยายกระแสของคาร์ลิงตัน

β_1 = อัตราขยายกระแสของคาร์ลิงตันตัวที่ 1

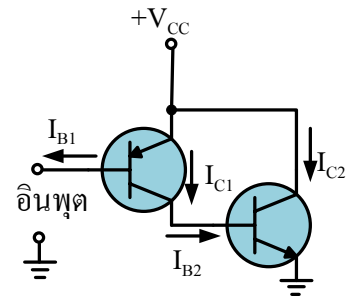
β_2 = อัตราขยายกระแสของคาร์ลิงตันตัวที่ 2

(ก) NPN – NPN คาร์ลิงตัน

(ข) PNP – PNP คาร์ลิงตัน

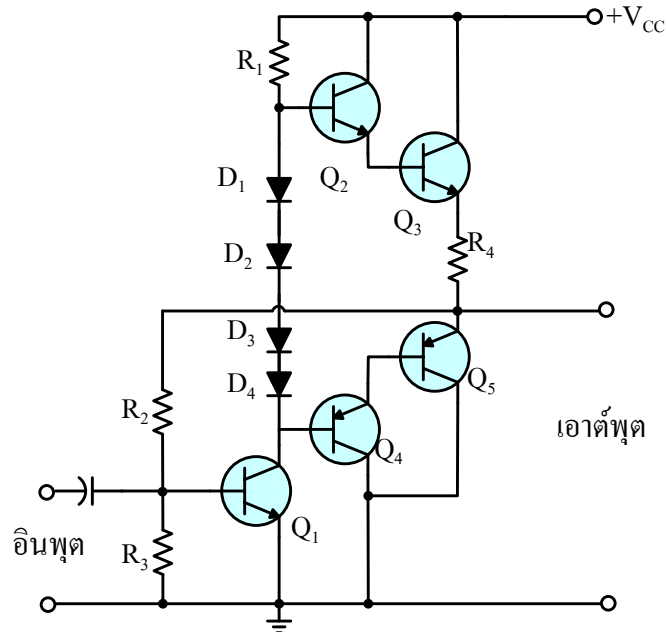
(ค) PNP – NPN คาร์ลิงตัน

รูปที่ 10.8 วงจรคาร์ลิงตันเบื้องต้น
ที่มา (พันธุ์ศักดิ์ พุฒิमानิตย์พงศ์, 2553, หน้า 86)

จากรูปที่ 10.8 แสดงวงจรคาร์ลิงตันแบบเบื้องต้นทั้ง 3 แบบ สามารถทำงานและขยายสัญญาณได้เหมือนกัน โดยมีทรานซิสเตอร์ Q_1 รับสัญญาณป้อนเข้าที่ขาเบสขยายสัญญาณส่งต่อไปให้ขาเบสของทรานซิสเตอร์ Q_2 ขยายสัญญาณอีกภาคหนึ่ง ส่งออกเป็นสัญญาณเอาต์พุต การต่อแบบคาร์ลิงตันช่วยเพิ่มกำลังขยายกระแสสัญญาณให้สูงขึ้น มีอัตราการขยายกระแสสัญญาณของวงจรเท่ากับผลคูณของอัตราขยายกระแสในการต่อทรานซิสเตอร์แต่ละตัว

วงจรคาร์ลิงตันมีความสามารถในการให้อัตราขยายของกระแสสูงจึงถูกนำมาใช้ในการเพิ่มกำลังการขยายของวงจรขยายเสียง ดังวงจรในรูปที่ 10.9

	ใบความรู้ที่ 10	หน่วยที่ 10
	วิชา อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์และวงจร รหัสวิชา 2105-2005	สอนครั้งที่ 17
	ชื่อหน่วย การต่อวงจรขยายแบบผสม	
เรื่อง การต่อวงจรขยายแบบผสม		เวลา 2 ชั่วโมง

รูปที่ 10.9 วงจรขยายสัญญาณเสียงแบบคาร์ลิงตัน
ที่มา(พุทธรักษ์ แสงกิ่ง,2558,หน้า250)

จากรูปที่ 10.9 แสดงวงจรขยายสัญญาณเสียงแบบคาร์ลิงตันที่ประกอบด้วยทรานซิสเตอร์ Q_2 กับ Q_3 ต่อแบบคาร์ลิงตันชนิดเอ็นพีเอ็น (NPN) และทรานซิสเตอร์ Q_4 กับทรานซิสเตอร์ Q_5 ต่อแบบคาร์ลิงตันชนิดพีเอ็นพี (PNP) โดยทรานซิสเตอร์ทั้งสองชุด (Q_2, Q_3) และ (Q_4, Q_5) จัดเป็นทรานซิสเตอร์เอาต์พุตคู่แมตช์แพร์ (Match Pair) ที่ประกอบกันเป็นวงจรขยายสัญญาณเสียงแบบคาร์ลิงตันคอมพลิเมตารี ที่ให้กำลังขยายสูง ส่วนในวงจรทางด้านอินพุตที่ประกอบด้วยไดโอดจำนวน 4 ตัว ทำหน้าที่กำหนดไบแอสให้กับทรานซิสเตอร์คู่แมตช์แพร์ ของวงจรให้มีความเหมาะสม ส่วนตัวต้านทาน R_2 และ R_3 ทำหน้าที่จัดไบแอสให้ทรานซิสเตอร์ Q_1 โดยที่ทรานซิสเตอร์ Q_1 จะทำหน้าที่ขยายสัญญาณทางด้านอินพุตที่เข้ามาทางตัวเก็บประจุ C_1

10.5 การต่อวงจรแบบคอมพลิเมตารี

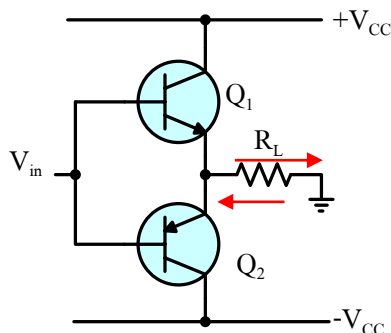
การต่อวงจรขยายแบบคอมพลิเมตารีประกอบด้วยทรานซิสเตอร์ต่างชนิดกัน 2 ตัว คือชนิดเอ็นพีเอ็น (NPN) และ ชนิดพีเอ็นพี (PNP) เป็นทรานซิสเตอร์แบบคู่แมตช์แพร์ (Match Pair)

	ใบความรู้ที่ 10	หน่วยที่ 10
	วิชา อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์และวงจร รหัสวิชา 2105-2005	สอนครั้งที่ 17
	ชื่อหน่วย การต่อวงจรขยายแบบผสม	
เรื่อง การต่อวงจรขยายแบบผสม		เวลา 2 ชั่วโมง

หรือทรานซิสเตอร์คู่เหมือน (Transistor Matching) หรือใช้เฟตต่างชนิดกัน แต่มีคุณสมบัติเหมือนกันทั้งค่าพิกัดและ กระแส แรงดัน มาต่อรวมกันคล้ายกับวงจรขยายแบบพหุ – พูล โดยทั่วไปแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือทรานซิสเตอร์และมอสเฟต โดยแต่ละแบบมีการทำงานดังนี้

10.5.1 วงจรทรานซิสเตอร์คอมพลิเมนต์ารี

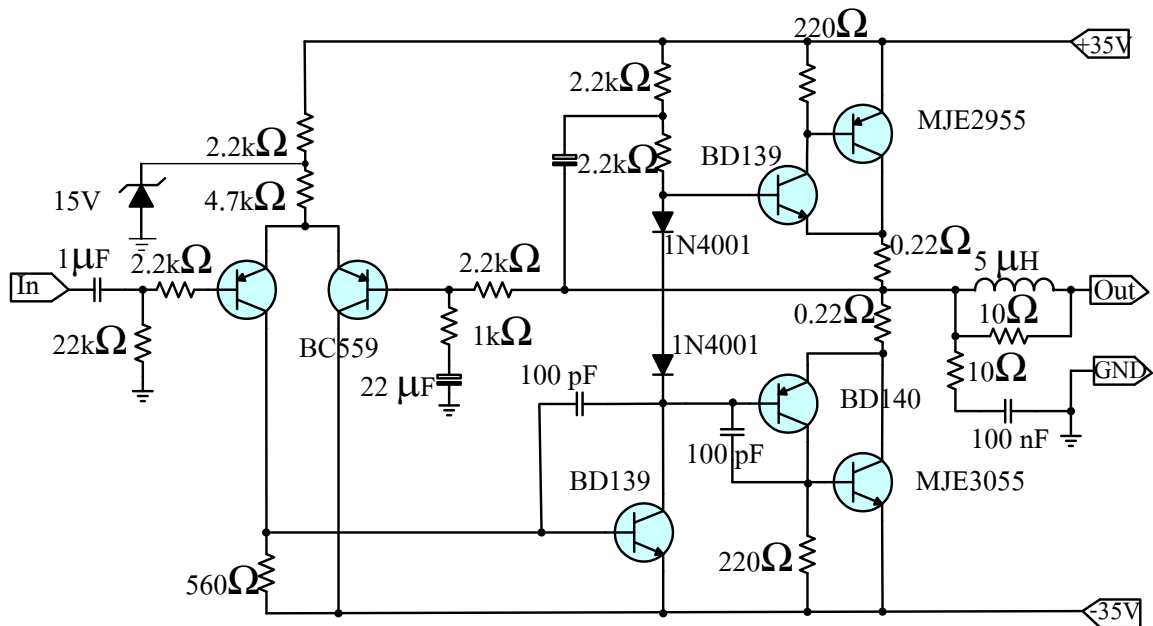
วงจรทรานซิสเตอร์คอมพลิเมนต์ารีการออกแบบวงจรอาจใช้แหล่งจ่ายชุดเดียวหรือสองชุดก็ได้ โดยมีหลักการดังรูปที่ 10.10

รูปที่ 10.10 หลักการเบื้องต้นของวงจรทรานซิสเตอร์คอมพลิเมนต์ารี

ทรานซิสเตอร์คู่เหมือน (Transistor Matching) คือ ทรานซิสเตอร์ชนิดเอ็นพีเอ็น (NPN) และชนิดพีเอ็นพี (PNP) จะต้องมีคุณสมบัติเหมือนกัน ซึ่งเรียกว่าคู่เหมือนหรือแมตซ์แพร์ ยกตัวอย่างเบอร์ที่นิยมใช้ เช่น BD139 (NPN) คู่กับ BD140 (PNP) MJ2955 (PNP) คู่กับ 2N3055 (NPN) ซึ่งตัวอย่างวงจรแสดงดังรูปที่ 10.11

	ใบความรู้ที่ 10	หน่วยที่ 10
	วิชา อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์และวงจร รหัสวิชา 2105-2005	สอนครั้งที่ 17
	ชื่อหน่วย การต่อวงจรขยายแบบผสม	
เรื่อง การต่อวงจรขยายแบบผสม		เวลา 2 ชั่วโมง

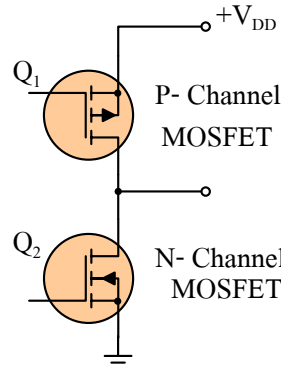

รูปที่ 10.11 ตัวอย่างวงจรขยายเสียงทรานซิสเตอร์แบบคอมพลีเมนต์ารี
ที่มา(วีระศักดิ์ สุวรรณเพชร,2557,หน้า 301)

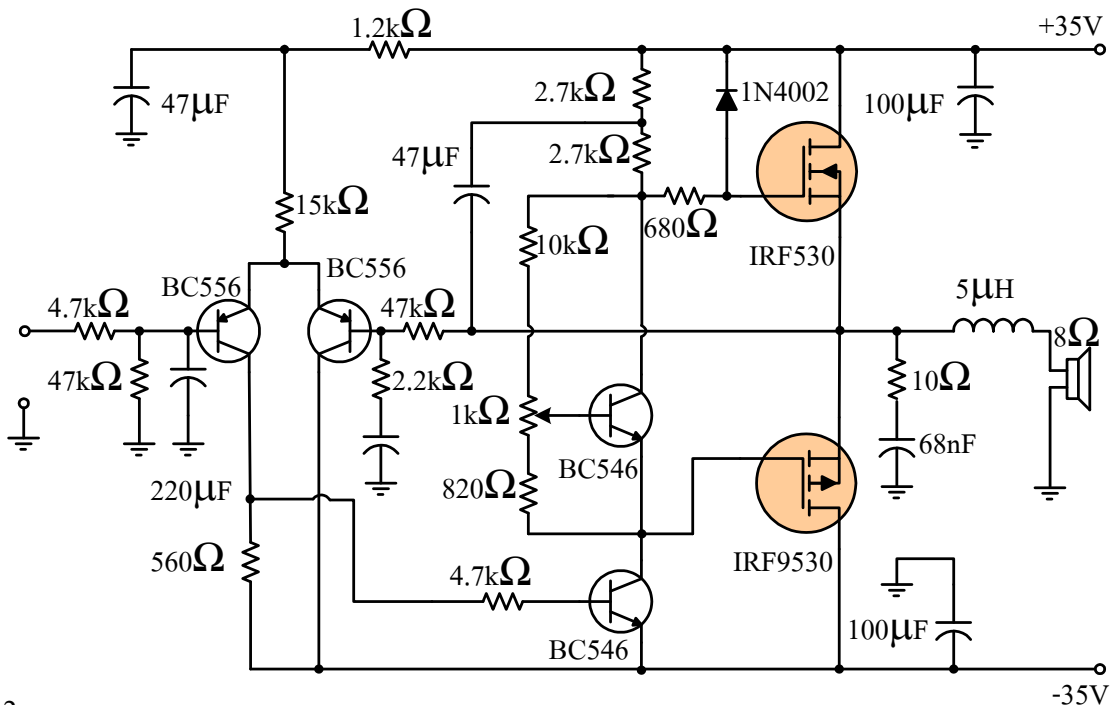
11.5.2 มอสเฟตคอมพลีเมนต์ารี

การจัดวงจรคอมพลีเมนต์ารีโดยใช้มอสเฟตต่างชนิดกัน กล่าวคือ ตัวแรกเป็นชนิดพีแชนแนล มอสเฟต (P – Channel MOSFET) และชนิดเอ็นแชนแนล มอสเฟต (N – Channel MOSFET) โดยที่ MOSFET ทั้งสองมีคุณสมบัติเหมือนกัน หลักการเบื้องต้นของวงจรเฟตแบบคอมพลีเมนต์ารี แสดงดังรูปที่ 10.12

	ใบความรู้ที่ 10	หน่วยที่ 10
	วิชา อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์และวงจร รหัสวิชา 2105-2005	สอนครั้งที่ 17
	ชื่อหน่วย การต่อวงจรขยายแบบผสม	
เรื่อง การต่อวงจรขยายแบบผสม		เวลา 2 ชั่วโมง

รูปที่ 10.12 หลักการเบื้องต้นของวงจรเฟดแบบคอมพลิเมนต์ารี
 ที่มา(วีระศักดิ์ สุวรรณเพชร,2557,หน้า 302)

2

รูปที่ 10.13 ตัวอย่างวงจรขยายเสียงมอสเฟตต่อแบบคอมพลิเมนต์ารี
 ที่มา(วีระศักดิ์ สุวรรณเพชร,2557,หน้า 302)

	ใบความรู้ที่ 10	หน่วยที่ 10
	วิชา อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์และวงจร รหัสวิชา 2105-2005	สอนครั้งที่ 17
	ชื่อหน่วย การต่อวงจรขยายแบบผสม	
เรื่อง การต่อวงจรขยายแบบผสม		เวลา 2 ชั่วโมง

จากรูปที่ 10.13 แสดงวงจรขยายเสียงมอสเฟตต่อแบบคอมพลิเมนต์รีที่ใช้ภาคขยายกำลังเป็น มอสเฟต Q_3 เบอร์ IRF530 (N-Channel MOSFET) ต่อวงจรคอมพลิเมนต์รีกับ มอสเฟต Q_6 เบอร์ IRF9530 (N-Channel MOSFET) ส่วนทรานซิสเตอร์ Q_1 และ Q_4 (Differential Amplifier Circuit) และทรานซิสเตอร์ Q_3 และ Q_4 ทำหน้าที่เป็นภาคขับกำลัง (Driver)

ข้อดีของวงจรขยายเสียงมอสเฟต คือไม่จำเป็นต้องใช้ภาคขับกำลังหลายภาคเหมือนกับวงจรขยายที่ใช้ทรานซิสเตอร์ ทำให้วงจรมีขนาดเล็กกว่า เมื่อเทียบกำลังกับเอาต์พุตที่เท่ากัน ดังนั้นในปัจจุบันการออกแบบ วงจรขยายเสียงที่มีกำลังสูง ๆ จึงนิยมใช้ภาคขยายกำลังเป็น มอสเฟตมากขึ้น

10.6 สรุป

วงจรขยายสัญญาณถ้ามีหลายภาคจำเป็นต้องมีวิธีในการเชื่อมต่อวงจร (Coupling) ซึ่งวิธีการเชื่อมต่อสามารถแบ่งออกได้ 4 แบบ ได้แก่ การเชื่อมต่อโดยตรง(Direct Coupling) การเชื่อมต่อด้วยตัวต้านทานและตัวเก็บประจุ(R-C Coupling) การเชื่อมต่อด้วยอิมพีแดนซ์ (Impedance Coupling) และการเชื่อมต่อด้วยหม้อแปลง (Transformer Coupling) ในการใช้งานจำเป็นต้องเลือกให้เหมาะสมเพื่อให้เกิดผลกระทบต่อการใช้งานน้อยที่สุด

วงจรขยายคาสเคด (Case Cade Amplifier) คือการนำเอาวงจรขยายหลายๆวงจรมาต่อเรียงกันโดยนำเอาต์พุตของวงจรขยายภาคที่ 1 ต่อเข้าอินพุตของวงจรขยายภาคที่ 2 ถ้ามีมากกว่า 2 ภาค ก็ทำในทำนองเดียวกันนี้ไปเรื่อยๆ ทั้งนี้เพื่อให้อัตราขยายสูงขึ้นตามความต้องการต่อวงจรแบบคาสเคดสามารถทำได้ 3 แบบ คือวงจรขยายแบบคาสเคด โดยเชื่อมต่อระหว่างภาคแบบตัวต้านทานและตัวเก็บประจุ (Resistor and Capacitor Coupling) วงจรขยายแบบคาสเคดโดยเชื่อมต่อระหว่างภาคแบบหม้อแปลง (Transformer Coupling) และวงจรขยายแบบคาสเคด โดยเชื่อมต่อระหว่างภาคแบบโดยตรง (Direct Coupling)

วงจรขยายแบบคาสโคด(Cascode Connection) คือการนำเอาวงจรขยายแบบคอมมอนเบส อิมิตเตอร์มาเชื่อมต่อกับวงจรขยายแบบคอมมอนเบส เพื่อให้ค่าอินพุตอิมพีแดนซ์สูง

	ใบความรู้ที่ 10	หน่วยที่ 10
	วิชา อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์และวงจร รหัสวิชา 2105-2005	สอนครั้งที่ 17
	ชื่อหน่วย การต่อวงจรขยายแบบผสม	
เรื่อง การต่อวงจรขยายแบบผสม		เวลา 2 ชั่วโมง

แต่้อัตราขยายแรงดันต่ำกว่าแบบคาสเคด เหมาะนำไปใช้งานในย่านความถี่สูง

การต่อวงจรดีคัปปลิงคือการนำทรานซิสเตอร์ชนิดเดียวกันสองตัวมาต่อเป็นวงจรขยายแบบอิมิตเตอร์ตาม (Emitter Follower) โดยการเชื่อมต่อโดยตรง เพื่อให้้อัตราการขยายกระแสเพิ่มขึ้น

การต่อวงจรคอมพลิเมนต์ารีเป็นการนำทรานซิสเตอร์ต่างชนิดกันสองตัว หรือเฟตต่างชนิดกันสองตัว แต่มีคุณสมบัติเหมือนกันทั้งค่าทนกระแส และค่าทนแรงดันซึ่งเรียกว่าคู่มัทช์ - แพร์ (Match Pair) มาต่อร่วมกัน โดยสามารถทำงานได้เหมือนกันทุกประการ

บรรณานุกรม

- ชนภัทร ภูริพิทักษ์. **อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์และวงจรภาคทฤษฎี**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์
สกายบุ๊กส์, 2545.
- พันธ์ศักดิ์ พุฒิมานิตพงศ์. **ทฤษฎีอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์และวงจร 1**. กรุงเทพมหานคร :
สำนักพิมพ์ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ, ม.ป.ป.
- _____. **ทฤษฎีเครื่องเสียง**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ศูนย์ส่งเสริมอาชีพ, 2546.
- _____. **วงจรอิเล็กทรอนิกส์**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ,
2545.
- _____. **อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์และวงจร**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ศูนย์
ส่งเสริมวิชาการ, 2542.
- _____. **อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์และวงจร**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ศูนย์
ส่งเสริมอาชีพ, 2553.
- พุทธรักษ์ แสงกิ่ง. **อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์และวงจร**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์
ศูนย์ส่งเสริมอาชีพ, 2558.
- วีระศักดิ์ สุวรรณเพชร. **อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์และวงจร**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์
บริษัทศูนย์หนังสือเมืองไทย จำกัด, 2557.

แบบฝึกหัดหน่วยที่ 10 เรื่อง การต่อวงจรขยายแบบต่าง ๆ

คำชี้แจง 1. แบบฝึกหัดจำนวน 12 ข้อ ๆ ละ 1 คะแนน คะแนนเต็ม 12 คะแนน

2. เวลาที่ใช้ในการทำแบบฝึกหัด 10 นาที

คำสั่ง จงทำเครื่องหมายถูก (✓) ลงในวงเล็บหน้าข้อที่ถูกและทำเครื่องหมายผิด (×) ลงในวงเล็บ หน้าข้อที่ผิด

- () 1. จุดประสงค์ของการเชื่อมต่อวงจร (Coupling) คือ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงปรับอิมพีแดนซ์เพิ่มอัตราขยายและเพิ่มคุณภาพของวงจร
- () 2. การเชื่อมต่อโดยตรง มีข้อดี คือให้การตอบสนองความถี่ได้ทุกความถี่
- () 3. การเชื่อมต่อแบบตัวต้านทานและตัวเก็บประจุเป็นแบบที่นิยมใช้งานมากที่สุด
- () 4. การเชื่อมต่อด้วยอิมพีแดนซ์ มีข้อดี คือไม่มีสัญญาณรบกวนจากสนามแม่เหล็ก
- () 5. วงจรขยายแบบคลาสเคด คือการนำวงจรขยายแบบคอมมอนอิมิตเตอร์และคอมมอนเบสมาเชื่อมต่อเข้าด้วยกัน
- () 6. วงจรขยายแบบคลาสเคดเรียกอีกอย่างว่าวงจรขยายสัญญาณหลายภาค
- () 7. วงจรขยายแบบคลาสเคดที่ไม่มีผลต่อค่าอิมพีแดนซ์และการตอบสนองความถี่คือ วงจรขยายแบบคลาสเคด โดยการเชื่อมต่อระหว่างภาคแบบตัวต้านทานและต่อเก็บประจุ
- () 8. การต่อวงจรขยายแบบคาร์ลิงตันจะใช้ทรานซิสเตอร์ต่างชนิดกันมาต่อเข้าด้วยกัน 2 ตัว
- () 9. วงจรขยายแบบคาร์ลิงตันจะมีอัตราขยายกระแสสูงมากถูกนำมาใช้ในการเพิ่มกำลังการขยายของวงจรสัญญาณเสียง
- () 10. วงจรคอมพลิเมนต์ารีเน้นการวัดวงจรขยายที่ใช้ทรานซิสเตอร์ต่างชนิดกัน แต่มีคุณสมบัติทางไฟฟ้าเหมือนกันมาต่อเข้าด้วยกัน 2 ตัว
- () 11. วงจรคอมพลิเมนต์ารีไม่สามารถนำมอสเฟตมาต่อวงจรได้
- () 12. วงจรคอมพลิเมนต์ารีไม่นิยมใช้ในวงจรขยายเสียง

เฉลยแบบฝึกหัดหน่วยที่ 10 เรื่อง การต่อวงจรขยายแบบต่าง ๆ

คำชี้แจง 1. แบบฝึกหัดจำนวน 12 ข้อ ๆ ละ 1 คะแนน คะแนนเต็ม 12 คะแนน

2. เวลาที่ใช้ในการทำแบบฝึกหัด 10 นาที

คำสั่ง จงทำเครื่องหมายถูก (✓) ลงในวงเล็บหน้าข้อที่ถูกและทำเครื่องหมายผิด (×) ลงในวงเล็บ หน้าข้อที่ผิด

- (✓) 1. จุดประสงค์ของการเชื่อมต่อวงจร (Coupling) คือ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงปรับอิมพีแดนซ์เพิ่มอัตราขยายและเพิ่มคุณภาพของวงจร
- (✓) 2. การเชื่อมต่อโดยตรง มีข้อดี คือให้การตอบสนองความถี่ได้ทุกความถี่
- (✓) 3. การเชื่อมต่อแบบตัวต้านทานและตัวเก็บประจุเป็นแบบที่นิยมใช้งานมากที่สุด
- (×) 4. การเชื่อมต่อด้วยอิมพีแดนซ์ มีข้อดี คือไม่มีสัญญาณรบกวนจากสนามแม่เหล็ก
- (✓) 5. วงจรขยายแบบคาสเคด คือการนำวงจรขยายแบบคอมมอนอิมิตเตอร์และคอมมอนเบสมาเชื่อมต่อเข้าด้วยกัน
- (✓) 6. วงจรขยายแบบคาสเคดเรียกอีกอย่างว่าวงจรขยายสัญญาณหลายภาค
- (×) 7. วงจรขยายแบบคาสเคดที่ไม่มีผลต่อค่าอิมพีแดนซ์และการตอบสนองความถี่คือ วงจรขยายแบบคาสเคด โดยการเชื่อมต่อระหว่างภาคแบบตัวต้านทานและต่อเก็บประจุ
- (×) 8. การต่อวงจรขยายแบบคาร์ลิงตันจะใช้ทรานซิสเตอร์ต่างชนิดกันมาต่อเข้าด้วยกัน 2 ตัว
- (✓) 9. วงจรขยายแบบคาร์ลิงตันจะมีอัตราขยายกระแสสูงมากถูกนำมาใช้ในการเพิ่มกำลังการขยายของวงจรสัญญาณเสียง
- (✓) 10. วงจรคอมพลิเมตารีเน้นการวัดวงจขยายที่ใช้ทรานซิสเตอร์ต่างชนิดกัน แต่มีคุณสมบัติทางไฟฟ้าเหมือนกันมาต่อเข้าด้วยกัน 2 ตัว
- (×) 11. วงจรคอมพลิเมตารีไม่สามารถนำมอสเฟตมาต่อวงจรได้
- (×) 12. วงจรคอมพลิเมตารีไม่นิยมใช้ในวงจขยายเสียง

แบบทดสอบหลังเรียนหน่วยที่ 10 เรื่อง การต่อวงจรขยายแบบต่างๆ

วิชาอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์และวงจร

รหัสวิชา 2105 – 2005

ข้อสอบจำนวน 12 ข้อ (12 คะแนน)

เวลา 10 นาที

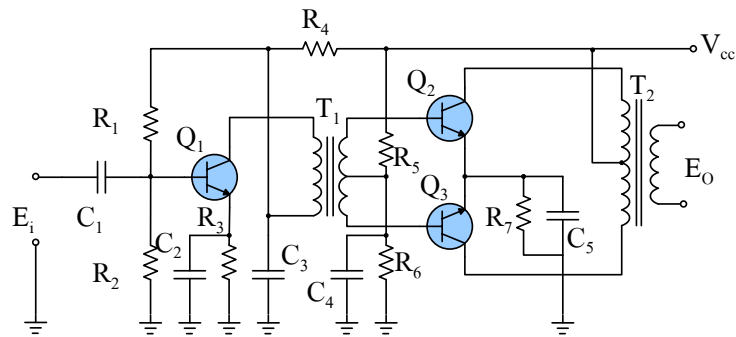
คำสั่ง จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว โดยทำเครื่องหมายกากบาท (X) ลงในกระดาษคำตอบ

1. ลักษณะการเชื่อมต่อ (Coupling) โดยการนำสัญญาณเอาต์พุตจากวงจรขยายภาคที่ 1 จากขาคอลเล็กเตอร์ต่อไปยังขาเบสของวงจรขยายภาคที่ 2 เป็นการเชื่อมต่อแบบใด
 - ก. แบบ Direct Coupling
 - ข. แบบ Transformer Coupling
 - ค. แบบ Impedance Coupling
 - ง. แบบ RC Coupling
2. การเชื่อมต่อแบบ Transformer Coupling คือข้อใด
 - ก. ใช้ตัวต้านทานและตัวเก็บประจุในการเชื่อมต่อวงจร
 - ข. ใช้ขดลวดโซ่กในการเชื่อมต่อวงจร
 - ง. ใช้ตัวต้านทาน ตัวเก็บประจุ และหม้อแปลงในการเชื่อมต่อวงจร
 - ง. ใช้หม้อแปลงในการเชื่อมต่อวงจร
3. การเชื่อมต่อแบบ RC Coupling คือข้อใด
 - ก. ใช้ขดลวดโซ่กในการเชื่อมต่อวงจร
 - ข. ใช้ตัวต้านทานและตัวเก็บประจุในการเชื่อมต่อวงจร
 - ค. ใช้หม้อแปลงในการเชื่อมต่อวงจร
 - ง. ใช้หม้อแปลง และตัวเก็บประจุ ในการเชื่อมต่อวงจร
4. การเชื่อมต่อแบบ Impedance Coupling คือข้อใด
 - ก. ใช้ตัวต้านทานและตัวเก็บประจุในการเชื่อมต่อวงจร
 - ข. ใช้หม้อแปลงในการเชื่อมต่อวงจร
 - ค. ใช้ขดลวดโซ่กในการเชื่อมต่อวงจร
 - ง. ใช้หม้อแปลง ตัวต้านทาน และตัวเก็บประจุ ในการเชื่อมต่อวงจร
5. การนำเอาวงจรขยายมาต่อร่วมกันหลายภาคเพื่อให้มีอัตราขยายสูงขึ้นตามความต้องการ คือวงจรในข้อใด
 - ก. วงจรขยายแบบคาสโคด
 - ข. วงจรขยายคัปปลิ่ง

ค. วงจรขยายแบบพหุ-พูล

ง. วงจรขยายแบบคาสเคด

6. จากรูปคือวงจรอะไร

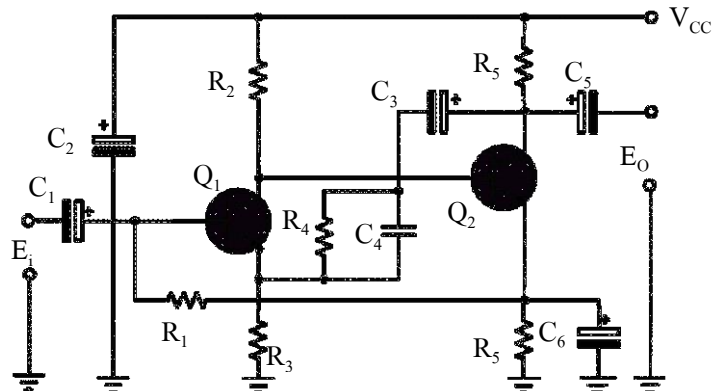
ก. วงจรขยายแบบคาสเคด โดยเชื่อมต่อระหว่างภาคแบบ R-C Coupling

ข. วงจรขยายแบบคาสเคด โดยเชื่อมต่อระหว่างภาคแบบ Direct Coupling

ค. วงจรขยายแบบคาสเคด โดยเชื่อมต่อระหว่างภาคแบบ Transformer Coupling

ง. วงจรขยายแบบคาสโคด

7. จากรูปคือวงจรอะไร

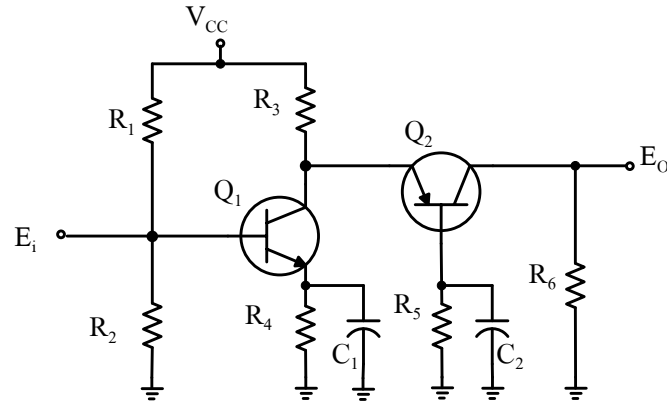
ก. วงจรขยายแบบคาสเคด โดยเชื่อมต่อระหว่างภาคแบบ Transformer Coupling

ข. วงจรขยายแบบคาสเคด โดยเชื่อมต่อระหว่างภาคแบบ R-C Coupling

ค. วงจรขยายแบบคาสโคด

ง. วงจรขยายแบบคาสเคด โดยเชื่อมต่อระหว่างภาคแบบ Direct Coupling

8. จากรูปคือวงจรอะไร

- ก. วงจรขยายแบบคาสโคด
 ข. วงจรขยายแบบคาสเคดโดยเชื่อมต่อระหว่างภาคแบบ Transformer Coupling
 ค. วงจรขยายแบบคาสเคดโดยเชื่อมต่อระหว่างภาคแบบ R-C Coupling
 ง. วงจรขยายแบบคาสเคดโดยเชื่อมต่อระหว่างภาคแบบ Direct Coupling
9. การต่อวงจรโดยการนำวงจรขยายแบบคอมมอนอิมิตเตอร์เชื่อมต่อกับวงจรขยายแบบคอมมอนเบส คือวงจรในข้อใด
- ก. วงจรคอมพลิเมนต์ารี
 ข. วงจรขยายแบบคาสโคด
 ค. วงจรขยายแบบคาสเคด
 ง. วงจรขยายแบบคาร์ลิงตัน
10. การต่อวงจรโดยใช้ทรานซิสเตอร์ 2 ตัว นำขาคอลเล็กเตอร์แต่ละตัวต่อเข้าด้วยกัน และใช้ขาอิมิตเตอร์ของทรานซิสเตอร์ตัวแรกต่อไปเข้าขาเบสของทรานซิสเตอร์ตัวที่ 2 คือวงจรอะไร
- ก. วงจรขยายแบบคาสเคด
 ข. วงจรขยายแบบคาสโคด
 ค. วงจรคอมพลิเมนต์ารี
 ง. วงจรขยายแบบคาร์ลิงตัน
11. การต่อวงจรขยายภาคเอาต์พุตที่ใช้ทรานซิสเตอร์แบบคู่แมตช์ - แพร์ (Match Pair) ชนิด NPN คู่กับ PNP คือวงจรอะไร
- ก. วงจรขยายแบบคาสเคด
 ข. วงจรคอมพลิเมนต์ารี
 ค. วงจรขยายแบบคาร์ลิงตัน
 ง. วงจรขยายแบบคาสโคด

12. การต่อวงจรขยายภาคเอาต์พุตที่ใช้เฟดต่างชนิด 2 ตัว มีคุณสมบัติเหมือนกัน คือวงจรอะไร

ก. วงจรขยายแบบคลาสโอด

ข. วงจรขยายแบบคลาสเคด

ค. วงจรขยายแบบคาร์ลิ่งตัน

ง. วงจรคอมพลีเมนต์ารี

	เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน		หน่วยที่ 10
	วิชา อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์และวงจร รหัสวิชา 2105-2005		สอนครั้งที่ 17
	ชื่อหน่วย การต่อวงจรขยายแบบต่างๆ		
เรื่อง การต่อวงจรขยายแบบต่างๆ			เวลา 2 ชั่วโมง

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน			
ข้อที่	คำตอบ	ข้อที่	คำตอบ
1	ก	7	ง
2	ง	8	ก
3	ข	9	ข
4	ค	10	ง
5	ง	11	ข
6	ค	12	ง

แบบเก็บคะแนนทดสอบก่อนเรียน และทดสอบหลังเรียน
หน่วยที่ 10 เรื่อง การต่อวงจรขยายแบบต่างๆ

ลำดับ	ชื่อ – สกุล	ผลคะแนน	
		Pre-Test	Post-Test
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			
11			
12			
13			
14			
15			
16			
17			
18			
19			
20			
21			
22			
23			
24			